

4. Dolžnost zadružnika je, da se ob vsaki priliki posluži naše kreditne zadruge.

5. Nagrada zadružnika za zvestobo in vdanost do zadruge do izpolnitve njegovega življenja in zadovoljstva, katerega občuti človek takrat, ko izpolni svojo dolžnost do zadruge, ki jih je sam ustanovil in katere služi samo njemu.

PRISTOPAJMO V STANOVSKO ZADRUGE.

1. Vsak poedinec, ki se ni postal zadružnik v nobeni naši zadruzi, mora vedeti, da s tem škoduje sebi in ostalim tovarišem.

2. Vsak tovariš in tovarišica morata vedeti, da jih vabimo v zadruge le vsled tega, da koristijo sebi in svojemu.

3. Zdrav razum in dolžnost nalagata vsakemu tovarišu in tovarišici v prvi vrsti to, da misli na svoje interese, da se priključi tistim, ki iščejo v zadružni samopomoči svoje boljše in žele s svojim delom dvigniti blagostanje v svesti, da se da doseči samo, ako združimo vse svoje sile.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Izkaz za februar 1936. Za »Hrenov kamen« so nadalje darovali: Cerkevna občina Slov. starokat. Cerkev v Mariboru Din 100.—, učit. društvo za mesto Ptuj in ptujski šol. okraj Din 200.—, učit. društvo Slovenjgradec Din 100.—, članstvo učit. društva Slovenjgradec Din 100.—, učit. društvo Ormož Din 300.—, učit. društvo Slov. Konjice Din 100.—, družba Sv. Cirila in Metoda v Ljubljani Din 500.—, Gabrček Lucija, učit. v pok., Velika Nedelja, Din 50.—, Preindl Rado, šolski upr. v pok., Velika Nedelja, Din 50.—, skupaj Din 1500.—. Za »Pestevskov kamen« so še darovali: prof. dr. Anton Dolar v Mariboru Din 50.—, učiteljsko šole na slivnici pri Mariboru Din 100.—, Ivan in Ema Lapajne v Vojniku, namestu cvetja na grob umrlemu šol. upr. v pok., I. Smolnikarju Din 100.—, Preindl Rado, šolski upravitelj v pok., Velika Nedelja, v spomin blagopokojni ge. A. Kožuhovi, Din 50.—, Gabrček Lucija, učit. v pok., Velika Nedelja, v isti namen, Din 50.—. Najiskrenejša zahvala vsem darovalcem! — Gospodarska podjetja: zemljevidi Din 1614.—.

M. Kožuh, blagajnik.

Mladinska matica

—mm Za velikonoč izda Mladinska matica antologijo bolgarske mladinske proze pod naslovom »Pirha«. V knjigi bodo zastopani najboljši bolgarski mladinski pisatelji, med temi Simeon Andreev, Liza Bagrjana, Vera Bojadžieva-Fol, Ran Bosilek, Nikolaj Fol, Dora Gabe, Todor Harmandžiev, Georgi Karavandov, Angel Karaličev, Emil Koralov, Kastatin Kostantinov, Kalina Malina, Svetoslav Minkov, Nikolaj Monev, Elin Pelin, Nikola Rajnov, Georgij Rajčev, Asen Razevetnikov, Aleksandr Spasov, Dimitr Šišmanov, Orlin Vasilev. Zbirko je uredil Tone Potokar. Knjiga izide v lepi, okusni izdaji s 3-barvno naslovno stranjo in izredno bogato ilustrirano. Saj bo imela skoro nad 80 ilustracij naših najboljših ilustratorjev. Zastopani bodo: Trpin, Prunkova, Jakac, Justin, Smrekar, Pengov, Fr. Kralj, Gorše, Tratnik, Ravnikar, Šubic, Maleš, Vidmar, Slapernik, M. Gaspari, Tine Kos, Sedej, Santel, Mihelič, Birola, Bulovec, Cotič, Vavpotič, Pirnat, Omahan in Gojmir Kos. To ne bo samo prva mladinska knjiga, ki bo prevedena iz bolgarske, ampak bo tudi zaradi ogromnega kadra ilustratorjev prva te vrste pri nas in ne bo smela manjkati v nobeni knjižnici.

—mm Male crkvene in šolske novine, ki jih izdajajo Gradiščanski Hrvatje v Avstriji, so prinesle v prevodu uvodno povest Josipa Ribičiča »Novi učence«, katere je izšla v četrtri številki »Našega roda«.

Šolski radio

—XXI. teden. Torek 10. marca bo pripovedoval gosp. Viktor Pirnat pravljico o »Vendskem kralju«. K tej oddaji pripominja sledeče:

Lansko leto oktobra meseca sem že imel priliko povedati svojim mladim poslušalcem in poslušalkam v šolski uri nekaj mičnih vendskih pravljic in jih popeljati med najmanjši, a zato tem bolj odporni slovanski narod.

Onstran českoslovaške državne meje žive v nemškem območju naši bratje Lužički Srbi, ki jim pravijo Nemci »Vendki«. Le še okoli 180.000 jih je. Odstranili so jim domači jezik iz šol, razkropili so domače učitelstvo in odpravili so domačo duhovščino.

Le še tožna njihova popevka, divni narodni običaji in ljubke pravljice jim bodo uteha v težkih dneh, ki so jih morali nastopiti.

Med lužičko-srbskim narodom pa še živi njihov kralj. Preprost človek je in le vendi ga poznajo. V skrivnostnem griču tam za rožnato pustino je še zakopana kraljevska vendka krona, ki čaka device, da jo izkoplje s srebrno lopato ter jo posadi na glavo kralju, ki bo napravil vendski narod za prvi na zemlji. In to čudovito skrivnostno zvesto čuvata kralj in njegov najstarejši sin. Temni nočni lovec Vihar še vedno ni končal svojega razdiralnega dela, a moči nima tiste kot tedaj,

ko je živel prvi vendski kralj in zato narod še vedno upa na lepšo bodočnost.

To divno in obširno pravljico Lužičkih Srbov, ki se dogaja ob bregovih reke Spreje, nemško Spre, bom povedal mladini, da se spomni tudi najmanjših in najnesrečnejših svojih slovanskih bratov. I.-III.

Petek 13. marca bo podal gosp. Mirko Kugler slike iz Bele Krajine. I. Stara Kata. 2. Na sejmu. 3. Šola. 4. V zidnici. I.-III.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo 8. marca ob 16. uri predaval gosp. inž. A. Flego: Delo v vinogradu.

Stanovska organizacija JUU iz izvršnega odbora

—iz Izvršnem odboru JUU Beograd. Na poslednjem sestanku našeg sreskog društva održanog 15. II. 1936 g. u Obrenovcu, sekretar ovoga društva g. Čebešek Vladimir podneo je članovima društva referat o radu i poduzetim merama izvršnog odbora po donesenoj uredbi o smanjenju činovničkih prinaldžnosti. Tom prilikom celokupno članstvo našeg sreskog društva, ogorčeno donešenom uredbom, jednodušno je rešilo da Vam se pismeno zahvali i izrazi puno poverenje gledajući u Vama hrabre i dostojne borbe za naša stelska prava, što je zapisnički konstatovano. Naše članstvo, smatrajući našu borbu pravednom, pridružuje Vam se i prihvaća i odobrava Vasa nastojanja uveravajući Vas, da ćemo Vas svesrdno i energično potpomoći u započetoj borbi. — Želimo Vam da u toj mučnoj i žilavoj borbi istrajete sa dosadašnjim članom do konačne pobeđe naših prava. — U to ime mi Vas drugarski pozdravljamo. — Predsednik: Rad. D. Jemić, s. r. Sekretar: V. Čebešek, s. r.

Iz sekcije

—s Učiteljska sekcija Ljubljana-Zagreb, 28. II. 1936. — U teškim časovima koje proizvljujete boreći se za stelska prava, učiteljsvo savske banovine stoji uvijek nepokolebljivo uz Vas. — Predsednik: Marinić s. r. Tajnik: Orešković s. r.

—s Učiteljskoj sekciji Ljubljana, Frančiškanska ulica. — Sarajevo 22. II. 1936. — Izjavljujemo svojo solidarnost drugovima dravske banovine koji dostojno brane učiteljska prava, prava ljudi koji su sebe založili za izgradnju srećnije Jugoslavije. Udarac na Vas, udarac je na sve jugoslovensko učiteljsvo koji namjerno sprečava progres jugoslovenske nacije. — Predsednik: Bilcar Stevo, s. r. Sekretar: Marković, s. r.

—s Sekcija učiteljskog udruženja v Ljubljani. — 22. II. 1936. Učitelji zetske banovine pozdravljaju akciju za odbranu učiteljskih prava. Drugarski pozdrav. — Velimirović, s. r., predsednik.

Iz društev Vabila

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO V BREŽICAH bo zborovalo skupno z društvom Krško dne 7. III. 1936. ob pol 10. uri v nar. šoli na Vidmu. — Dnevni red: 1. Predavanje g. prof. Gustava Šliha: Problematika učnih oblik v sodobni nar. šoli. 2. Situacijsko poročilo sekcije tajnika tov. A. Kumelja. 3. Slučajnosti. — Pred zborovanjem, takoj po prihodu vlakov, se vrši seja društvene uprave radi ponovnega konstituiranja.

Odbor.

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO ZA SREZA ČRNOMELJ IN METLIKO objavljajo, da se vrši društveno zborovanje dne 14. marca ob 12. uri 30 min. v drž. nar. šoli v Črnomlju z dnevnim redom: 1. Blagajnikovo poročilo. 2. Predavanje: Novi učni načrt (Vrančev). Po možnosti pride sam tov. E. Vranc. 3. Poročila odbora. 4. Spomladanska dela na vrtu. Predava tov. Barle K. 5. Slučajnosti. — Zborovanje se vrši v Črnomlju zato, da se ga bo udeležilo čim več tovarišev iz črnomeljskega sresa! Te dni prejmejo vsi dolžniki opomine; v primeru, da opomin ne zaleže, bo vsak izročen advokatu v iztirjanje! — torej poravnajte dolgeve! Ob premestitvah, tovariši, se javite tajniku z dopisnicco, da vas zamore odjaviti, isto velja za novodošle, da jih zamoremo prijaviti. — Na sestanje v Črnomlju, 14. marca.

Odbor.

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO ŽUZEMBERK bo zborovalo v soboto 14. marca 1936. v Žuzemberku po prihodu avtomobila. — Dnevni red: 1. O društvenih zadevah poročata tov. predsednik. 2. Z enim očesom v sveto, predava tov. R. Hrovatova. 3. Vtisi iz Bolgarije, predava tov. Vera Slaparjeva. 4. Slučajnosti. — Pridite vsi! Odbor.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Start trg 5

priporoča: naočnike, čipalnike, barometre, toplopre, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatin, srebrnine. Ceniki brezplačno.

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO SLOVENSKA BISTRICA ima svoje zborovanje v soboto dne 14. marca t. l. ob 10. uri dopoldne na Pragerskem na osnovni šoli. Polnoštevilna udeležba stanovska dolžnost. Zastankarji na članarini storite do tega dne svojo dolžnost! Poleg ostalega je na dnevnem redu tudi situacijsko poročilo zastopnika sekcije.

Odbor.

Poročila

+ JUJ — SRESKO DRUŠTVO KRANJ je zborovalo 12. febr. t. l. v Kranju.

Predsednik tov. Lapajne je podal situacijsko poročilo. Predvsem je poročal o seji upravnega in nadzornega odbora ter predsedniškega zbora v Mariboru. Prečital je zadevne sklepe ter svojo interpelacijo, ki jo je ob tej priliki vložil ter je bila soglasno sprejeta. Poudaril je delo organizacije v prejšnjih režimih, ko je le-ta, v kolikor je bilo v njeni moči, brez izjeme ščitila vse one, ki so bili krivično preganjani ter tako izvrševala pravo stanovsko politiko. Iz došlih dopisov se vidi celoten položaj učiteljstva in stanovske organizacije.

O učiteljskih gospodarskih ustanovah je poročal tov. Rant. Navedel je razvoj oz. napredek teh ustanov ter vabil učiteljstvo k pristopu — vsak član vsaj z enim deležem.

Zborovanje je razpravljalo o šolskih predmetih, pri katerih radi nejasnosti zakonskih določil učiteljstvo ni enotnega naznanja. To so: prakt. gospodarsko znanje, kmetijstvo in gospodinjstvo. Po vsestranskem pojasnilu je zborovanje sprejelo sklep, ki se pošlje prosvetni oblasti: Praktično gospodarsko znanje naj se smatra za en predmet, ki naj vsebuje kmetijstvo, gospodinjstvo in gospodarstvo.

Poročilo tov. blagajničarke ni bilo baš ugodno. Mnogo je dolžnikov, ki dolgujejo za ostalo članarino. Nekateri se prav nič ne zmenijo za večkratne opomine. Napram tem bo društvo striktno izvršilo svojočasno sprejeti sklep o brisanju takih članov iz društva. Sprejme se tudi predlog, da se pošlje tovarišu Čikari Din 100.— za pokritje obrambnih stroškov. — Zborovanje je tudi razpravljalo o članarini podmladka Jadranske straže in Rdečega križa. Tozadevno sprejeti sklep se pošlje na pristojno mesto.

Jos. Lapajne, preds. Rupret V., tajnik.

+ JUJ — SRESKO DRUŠTVO V LJUTOMERU je zborovalo 8. febr. 1936. v Gor. Radgoni.

Zbralo se nas je lepo število, kljub zimi in slabim zvezam. Pač je to zasluga tov. Vranca! Iskreno ga je pozdravil tov. predsednik — kot tovariša in kot pionirja strokovnjaka na pedagoškem polju ter se mu zahvalil, da se je odzval našemu vabilu.

Preden je prečel na dnevnem red, se je tov. Maurič spomnil rano umrlega tov. Tugomira Pojčeta iz Safarskega, izrekel tov. Trtnikovi sožalje ob izgubi matere in posvetil nekaj toplih besed spominu moža, delaveca, organizatorja, tovariša — spominu Toneta Hrena.

Podal je nato svoje situacijsko poročilo, v katerem ni moglo biti lepih in razveseljivih dejstev. Saj živimo v času, ko je učitelj tarča čudnim izbruhom sovraštva ljudi, ki jim je na jeziku vedno ljubezen do naroda — pa v tej svoji »ljubezni« sejejo med njim ljuljko sovraštva, intrigantstva, hinavstva. Vendar upamo, da jim ne bo uspelo! — Tudi našemu društvu niso prizanesli. Ožigosali so nas za netovariške egoiste — pozabili pa so, da smo celo gmotno podpirali tovariše, ki so bili po krivici premeščeni v prejšnjem političnem kurzu.

Bolno odjeka vse sedanje v nas. In ker je te v skupnosti rešitev, je tov. predsednik klical vsem, da se čim tesneje oklenejo organizacije.

K temu je pridral tov. Ivanjšič, ki je trpin iz prejšnjega časa, prisrčen apel na vse tovariše, tovarišice, naj se zavedajo polnega pomena organizacije in naj bodo pošteno odkriti med seboj in do sveta! Orv, ki mora s svojo strupenostjo razgristi vsako, še tako dobro grajeno sožitje. — je denunciantstvo in laž!

V naslednjem je prevzel besedo tovariš Vranc — zahvalil se je za topel pozdrav in govoril potem o »sodobnem pouku v teoriji in praksi. Podal je pogled na položaj sedanjega pedagoškega sveta, govoril o odnosu med družbo in šolo, o nujnosti, da se šola priladi

sodobnemu svetovnemu nazoru, govoril o načinu podajanja ter podal nazorno razliko med predmetnim, delovnim, koncentracijskim in strnjnim poukom. Podal je primere stenskih tednic in sklenil z učnimi načrti.

Za svoja izvajanja je žel obilo pri-znanja.

Po predavanju so se rešile ostale točke dnevnega reda. Odobril se je zapisnik zadnjega zborovanja. Obravnavali so se važnejši dopisi, pri katerih je članstvo sklenilo, da se nakaže sreskemu društvu v Sisku prispevek Din 100.—, odobravalo prireditve koncerta UPZ 8. III. v Ljutomeru, nekateri izmed dopisov pa so izzvali mnogo ogorčenja.

Pri slučajnostih je tov. Stopar pozival k zopetnemu intenzivnemu delu pri vseh društvih, ki so slonela na naših ramenih.

Prihodnjic bomo zborovali aprila v Ljutomeru.

Maurič, predsednik.

Klemetič, tajnica.

Novosti na knjižnem trgu

—k Prvi zvezek Melikove »Slovenije« je pravkar izšel. Obsega 402 strani s 120 slikami in tremi geografskimi kartami. Vsebuje poglavja: Geografski značaj in geografsko-politični položaj Slovenije, Površinsko lice, geomorfološki opis, Podnebje in vodne razmere, Rastje in živali na našem ozemlju, Potek poselitve. Subskribenti prejmejo ta zvezek broširanega za Din 120.—, vezanega za Din 134.—. Knjižotrska cena tega 1. zvezka: broširan Din 140.—, vezan Din 160.—. Subskribenti 1. zvezka naj se za 2. zvezek posebej prijavijo! — 1. in 2. zvezek tvorita prvi del Melikove monografije in sicer splošni geografski opis Slovenije. Drugi del pa bo opisal posamezne slovenske pokrajine ter bo izšel tudi v dveh zvezkih, ki bosta tvorila spet celoto zase. Drugi del izide čez dve, tri leta.

—k Dr. Karel Petrič: »Prva pomoč pri nevarnostih in nega bolnika« vsebuje nasvete za pomoč ob nesreči na cesti, na vlak, na avtomobilu, v tovarni, če si kdo zlomi nogo, če krvavi, če ga zadene kap, če ga piči kača, če se utopi, če ga oplazi električni tok. — To knjigo bi morala imeti vsaka šola za pouk. — Cena Din 30.—. Naroča se pri upravi »Zena in dom«, Ljubljana, Dalmatinova ul. 10.

—k »Misel in delo«, kulturna in socialna revija, priobčuje v svoji 4. številki naslednje: Obračun in proračun; J. Rešner: Uradniško vprašanje; Dr. Fr. Goršič: O glavnih zakonodajnih nedostatkih naše grajsko-pravne reforme (koniec); G. Šilih: Narodno-socialistična vzgoja v Nemčiji. Obzornik obsega 14 strani. Naročnina stane za vse leto Din 60.—. Naročila se pošiljajo na naslov: »Misel in delo«, Ljubljana, Gosposvetska c. 4/I.

—k »Živalca«. Izšla je 1.-2. številka glasila Društva rejcev malih živali »Živalca« za dravsko banovino. Vsebinska lista: Naš program — delo. Naše delo v preteklem letu. — Premoženjski društveni izkaz. — Konferenca za napredek reje malih živali v Beogradu. — Pomen mineralnih snovi in soli. — Dajte beljakovinate hrane kozam mlekaricam. — Z Jesenic nam pišejo. — List izhaja vsak mesec. — Uredništvo in uprava Ljubljana, Novi trg 5.

—k Anton Zischka: Abesinija zadnji nerešeni problem Afrike. Založba »Doma«, Ljubljana 1936. Strani 143. — Cena vez. izvodu Din 40.—, broš. Din 30.—. — Prevod tega aktualnega dela je oskrbel Pavel Dobevec. Knjiga je razdeljena na sedem poglavij, katerih vsako obdela poseben problem dežele: I. Jezero, ki daje Abesiniji svetoven pomen — Amhara, izvira iz jezera Nila, zibelka in grob države Nigusa Nagosta. II. Adujska drama. Prvi poizkusi Italije, da reši »zadnji nerešeni problem Afrike«. III. Menelik II. »kralj kraljev, zmagovalni lev Jude, poročnik božje«. IV. Lidij Yasu, ujeti cesar. — Vloga Nemčije v Abesiniji. V. Veliki boj za bombaž. — Velika važnost Abesinije v boju med Anglijo in Japonsko. VI. Afrika politika od Crispia do Mussolinija. VII. Eritreja, odskočna deska, v Etiopijo. Izgraditev italijanske območne točke ob Rdečem morju. — Zaradi aktualnosti problema bo knjiga dobrodošla vsem, ki se zanimajo za to važno politično zadevo. Knjiga se dobi tudi v »Učiteljski knjižarni« v Ljubljani.

KNJIGARNA
»UČITELJSKE
TISKARNE«
registrirane zadruge z omejeno zavezo

Ljubljana
Frančiškanska ulica št. 6

PODRUŽNICA MARIBOR, palača banovinske hranilnice

Izdeluje diazo-amonjak-papir »JASNIT«, za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domači izdelek te vrste v državi!

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šolskih zvezkov. Knjižarna sprejema naročila za knjige iz inozemstva, za vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna!